

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr. a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiuni.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“.

**Cu 1 Octombrie 1897 încep
nove abonamente lunare, cuar-
tale, semestrale și anuale.****Domnii abonenți sunt rugați
a grăbi cu reînnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expediție
a foil.****Abonamentele se fac prin
mandate postale și numai pentru
un timp, oare începe cu prima și
se termină cu ultima lună, după
stilul vechiu.**Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul trimestral . . . 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.**Este în interesul dlor abo-
nenți, ca adresele să fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.
Domnii abonenți vechi sunt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fâșile, în
care li-s'a trimis „Tribuna“ până
acum.**

Administrațiunea.

Cătră poporul român.

(Acest articol ni-se trimite din partea unui mem-
bru fruntaș al partidului național.)„Nu-i ertat să îndrăznești rău de rege să vorbești,
De bătrâni, de arhieriei, de judecătorii tăi“.

(Moise cătră poporul seu).

Trăim de 18 secol pe acest pământ. L-am apărut cu brațele noastre viguroase contra inundațiilor popoarelor siberice, l-am udat cu lacrimile iubirii și a durerii, veacuri întregi. Aici în acest pământ dorm somnul vecinilor părinți, moșii și strămoșii noștri. Udat-a poporul român plaiurile aceste nu odată cu sângele seu, având în însușirea sa credința, că din acela va răsări sublimul ideal al libertății și al dreptății, prin care va pute ajunge în posesiunea drepturilor sale naționale, spre a-și pute împlini înalta misiune culturală, și a-și stabili fericirea sa proprie.

În toate luptele susținute acest popor a avut înaintea sa ca maxime politice: credința cătră tron și sentimentul equității cătră neamurile ce îi sunt aproape; el s'a supus legilor și par'că voind a dovedi această supunere a suferit maltratare, înjurii, călcări de lege și numai atunci a reagat — martor ne este istoria, — când și-a văzut atacată existența sa, onoarea sa.

Moise par'că *Românilor* ar fi dat sfatul duhovnicesc de mai sus, și par'că Românii în sentimentul lor de pietate cătră instituțiile sale morale: biserica, legile, datinile și moravurile strămoșești, au mers chiar prea departe, în răbdarea lor, așa încât cei cari continuă de secol lupta de exterminare în potruva acestui popor au primit încurajare în lucrarea lor agresivă, distrugătoare.

Iubitori de pace, conștii de sine și încrezători în viitorul seu, — aceste însușiri au contribuit la puterea arătată, căci altfel era imposibil a pute susține într'un restimp de 18 veacuri o luptă continuă pe viață și moarte.

Încrederea de sine a unui popor îi ridică șansile de izbândă. Încrederea în sine însă nu e permis să oprească exprimarea convingerilor sale, nu e permis să-l pună în nelucrare nici-odată, și mai puțin atunci nu, când în sferile mai înalte se petrec lucruri, cari îi ating cele

mai prețioase tesaur, cum sunt: aspirațiunile sale naționale, onoarea sa de Român!

Vederi diferite în lucrarea pe terenul politic, divergențe de opinii asupra cauzei comune, neîncredere personale, ambițiunea și invidia, tot atâtea păcate, din cari rezultă neînțelegerile, trebuiesc să dispară în momente solenne și datoria noastră este, ca călcându-ne chiar firea și înăbușindu-ne durerile inimii, să ne unim în cugetele mari și simțimintele mai înalte: în iubirea de neam și de patrie, și astfel în deplină concordie și bună înțelegere să ne facem datorința ce o avem cătră marea cauză națională.

Astăzi se petrec fapte de cea mai mare importanță nu numai pentru noi Românii din Transilvania și Ungaria, ci pentru întreg poporul român din Orient. De vre-o doi ani încoace simțiam zilnic, că unii factori importanți ai vieții noastre naționale voiesc să introducă într-o nouă fază lupta noastră de existență.

Maximile trecutului mai apropiat erau la frații noștri de peste Carpați în resumat vederile lui Ioan Brătianu, care în mod alegoric s'a fost exprimat odată astfel:

„Când cumnatul meu va certa pe sorumea, eu nu-mi voi ridica brațul, însă când cumnatul meu va ridica pumnul spre a ucide pe sorumea, atunci îmi voi ridica brațul“. Fiind considerată lupta de rasă sub a cărui greutăți gemem, ca o încercare de exterminare și amalgamare, conduita diplomației regalului român concludă cu drept cuvânt, că până-ce dăinuiește această luptă în Transilvania și Ungaria, și până-când dreptele postulate ale poporului român, în această nefericită țeară, nu vor fi pe deplin asigurate: o apropiere serioasă și sinceră a regalului român cătră tripla alianță este imposibilă; ear' noi cei apăsați și neîndreptățiți cu drept cuvânt reclamăm drepturile noastre în fața Europei, ca să se știe: că aici dăinuiesc stări de lucruri insuportabile pentru poporul român, și ca atari fac imposibilă buna înțelegere și o conviețuire pașnică între popoarele din acest stat.

Lupta începută contra naționalităților, continuă a fi din zi în zi tot mai aspră. Puterea publică nu e condusă de principiile ecuității și dreptății, pușcările sunt pline de bărbați nevinovați a căror singură vină e, că-și iubesc neamul și cutoază a arăta aceasta. Libertatea cuvântului și a presei sunt înălțuite, exercitarea simplă a drepturilor cetățenești pentru Români, are ca urmări: închisori și amenzi. Să șterg prin forța publică și se opresc și cele mai nevinovate expresiuni ale existenței naționalităților din stat, și cel mai eras șovinism își joacă jocul seu draconic în deosebi asupra Românilor. Faptele vorbesc destul de elocvent. Inima ni-se strânge de durere și o profundă îngrijire ne cuprinde privind situația în care ne aflăm.

Ni-se impune întrebarea, dacă este posibil ca frații noștri de peste Carpați să fi uitat toate legăturile frățești care ne leagă prin identitatea de rasă, de sânge, de credință? E cu neputință!

Oare o situație plină de mari pericole, pentru existența regalului Român, îi constringe de a-și înăbuși iubirea de frate, și de a ne lăsa în prada sorții? Mai mult. Sunt siliți oare a stringe mâna care ține arma menită spre nimicirea noastră și sunt oare constrinși a decora cu insigniile eroicului stat român, acele pepturi, cari sunt pline numai de cea mai nemărginită ură și dispreț față de tot ce e românesc? Din cele-ce putem ști și cunoaște în diplomația europeană, asemenea pericole nu se văd. Ori doară fără consimțământul poporului român, se petrec toate lucrurile cari le vedem? Asta am crede-o de imposibil, pentru-că popoarele libere sunt stăpâne pe soarta lor.

Nu aflăm motivarea faptelor împlinite, nu cunoaștem motivele, cari le-au produs, și ne vedem desarmați într'un mod neașteptat în toată lucrarea noastră, obținută

într'un restimp de 3 decenii, într'un apăsarea existenței și a drepturilor naționale.

Astfel constrinși, pe neașteptate, și siliți a fi martorii unei lucrări diplomatice, mână în mână, în favorul dușmanilor noștri seculari, și a simți rușinea unei victorii morale a inamicilor noștri, obținută chiar dela frații noștri, ne simțim înzecit datorința, ca să spunem sus și tare, că Românii din Transilvania și Ungaria nu numai nu sunt egal îndreptățiți, ci mai ales sunt striviți, întemnițați, și zilnic batjocoriți.

Fie însă lucrarea diplomației, ori de ce nuanță și categorie, noi Românii din Transilvania și Ungaria, ținem sus drapelul național, ne pretindem drepturile răpite, și până la satisfacerea acestora ne lasă rece ori-ce lucrare de înfrățire, care și-ar găsi deslegarea chiar și pe cale diplomatică.

Declinăm dela noi toată răspunderea pentru o eventuală desamăgire, la care s'ar trezi diplomații cari fac socotelile lor fără învoirea popoarelor lor, și cu desconsiderarea situațiunii create prin volnicile dușmănoase.

Conjurăm deci, după toate acestea, pe toți frații noștri, cari țin la numele de Român, să se înroleze sub stindardul național, conjurăm pe toată suflarea românească, să considere de datorință sfântă susținerea și realizarea programului național, sancționat prin jurământul de pe câmpul libertății, și din nou primit și enunțat în anul 1881.

Să venim, toți în frățescă armonie și să dăm dovezi, că suntem solidari în rezoluția noastră de a ne apăra limba, legea și de a ne pretinde partea ce ni-se cuvine ca unui popor înaintat în cultura sa națională atât pe baza existenței noastre, cât și din punct de vedere al drepturilor noastre istorice, ca a unei națiuni autochtone.

În aceste momente de mare importanță vom săvârși un act măreț și demn, arătându-ne independenți în gândirile și în lucrarea noastră, perseveranți în lupta dreaptă ce am susținut cu atâtea jertfe, dacă vom convinge lumea, că precum în trecut, așa și astăzi, precum și în viitor, independenți de ori-ce influență, lăuntrică ori exterioară: susținem și vom susține sus și tare stindardul național.

Sibiu, 2 Oct. n.

Lege de naționalități în Austria.

În ultima ședință a Reichsrathului din Viena — care începe a fi deja mai liniștit în desbaterile sale — s'a depus o propunere, din partea Rutenilor radicali, în sensul ca să se facă o *lege de naționalități*, care să pregătească drumul unei împăcări între popoare. Ori-ce s'ar zice despre ordinațiunile lui Badiani, cari au dat ansă la obstrucțiune, e cert că cu ordinațiuni nu se pot rezolva chestiuni așa mari, ca cea a naționalităților.

Toastele schimbate între Monarhul nostru și Regele Carol al României sunt foarte

variat comentate de presă. Se vede, că aceste toaste n'au răspuns așteptărilor mari legate de ele. Cei-ce așteptau proclamarea unei alianțe, ori intrarea României în tripla alianță se văd desilusionați. Cu toate acestea din tonul cordial ce se resimte în toaste, ziarele deduc, că România s'a alăturat la politica puterilor triplei alianțe. În direcțiunea aceasta sunt comentate toastele suveranilor de cătră *National Zeitung* din Berlin și de cătră *Berliner Tageblatt*.

Reichswehr din Viena în deosebire de organele berlineze accentuează, că România în interesul seu propriu, trebuie să întrețină legături bune și cu Austro Ungaria și cu Rusia. Foarte deosebit este comentat următorul pasaj din toastul Monarhului nostru:

„Rog pe M. Voastră de a fi convins, că și eu la rindul meu, voi secolul din inimă și tot sprinjal meu năsuștele Maiestății Voastre“.

Pe când ziarele ungurești, în special *P. Naplo*, tocmă în acest pasaj vede, predilectă „desavare“ a mișcării noastre, desavaruă aprobată astfel și de Monarhul nostru, pe

atunci unele foi vieneze tocmă în acest pasaj, văd un *avis* la adresa guvernului maghiar, ca să lucre serioș la împăcarea Românilor din Ungaria și Transilvania. În această direcțiune, zic foile vieneze — *Reichswehr* și *Vaterland* — a promis Monarhul nostru sprinjal hotărât Regelui Carol, care se năsuște de a da un caracter solid raporturilor ce există între aceste două țeri.

Cu un cuvânt toastele rostite sunt destul de diplomatice ținute, ca fiecare să găsească în ele ceea-ce convine vederilor sale. Timpul va dovedi la urmă, care interpretare a fost cea corectă.

Ziarele din România

despre

Visita Regelui Carol.

Spre a pune în curent pe cetitorii noștri cu toate cele-ce privesc visita dela Budapesta vom da unele voci din presa României. Ne este însă cu greu a răspunde cum se cuvine acestei dorințe. De o parte cele mai multe ziare sunt oprite de a veni la noi. De altă parte, după-cum se telegrafează foilor ungurești, chiar la acest punct presa guvernamentală tace sau e rezervată. Eată câțiva articoli:

L'indépendance Roumaine.

Sub titlul *L'entrevue de Budapest* organul francez din București se ocupă la primul loc de visita regelui Carol la Budapesta. Polemizează mai întâi cu „Le Nord“ din Paris, care întemeiat pe scrisese „Adevărului“ a zis, că publicul românesc este ofensat de această vizită, continuă apoi astfel:

„Dacă „Le Nord“ ar fi unicul organ european, care a stabilit o conexitate între visita regală dela Budapesta și chestiunea Românilor din Ardeal, noi nu i-am da importanță, vădând mijloacele unice de informațiune, de care dispune confratele parisian. Dar o analogă tendență s'a vădit în câteva ziare din Budapesta, cari par a vedea în înfățișarea Suveranului român în acest oraș o încurajare dată hegemoniei naționale maghiare. Aceasta e fără îndoială o eroare, datorită fumurilor îmbătătoare pe cari le-a produs toastul împăratului Wilhelm“.

Arătând interpretarea falsă, ce o dau Ungurii toastului împăratesc ziarul bucureștean continuă astfel:

„În torrentul de entuziasm ei, cu voiciumea proprie temperamentului lor, cutoază acum a da și visitei regelui Carol o interpretare tot așa de falsă, insinuând, că Suveranul român vine la Budapesta spre a recunoaște odată pentru totdeauna legitimitatea și îndreptățirea maghiarismului cu privire la absorbirea elementului român din Ungaria.“

Va să zică o vizită regească, care are caracterul unei dovezi de prietenia și venerațiunea, ce Suveranul și poporul român păstrează cavalerescului Monarh al Austro-Ungariei, este exploatată în folosul fantasmelor particulare ale șovinismului maghiar, atât de exaltați, încât se amăgesc pe sine înșiși.

Dacă vecinii noștri, cum înșiși afirmă, pun preț pe această prietenie, ei o pot obține ușor, dar nu plătindu-o cu cuvinte, ci inaugurând față de conaționalii noștri o politică umană și dreaptă.

O atare politică ar ave ca rezultat infailibil apropierea celor două popoare, ale căror interese sunt identice în această parte a Europei și cari sunt așa de potrivite a se înțelege. Maghiarii n'au decât să-și arunce privirile la ceea-ce se petrece în cealaltă parte a imperiului, pentru a-și da seamă, că viul lor despre un stat național unitar este irealisabil, ori câtă energie ar cheltui în deserv în urmărire unui plan pe care nu-l vor sjaunge nici-odată.

În Austria 30 de ani a ținut predominanța un popor cu mult mai vechiu în cultură și cu mult mai înaintat decât ei. Mai mult decât ori-care alta, rasa germană a fost chemată să spună cuvântul hotărâtor în toate afacerile statului, pentru-că ea era mai cultă, mai bogată și mai industrială. Cu toate aceste avantagii ea n'a putut să-și mențină

situația privilegiată față de asalturile celorlalte naționalități, care s'au întărit, care astăzi sunt egale cu ea în cultură și o întrec în număr.

Ceea-ce n'au putut face Germanii în Austria, nu vor pute-o face Maghiarii în Ungaria, ei care sunt o minoritate în țeara lor proprie. Ori-ce vor face ei, va veni ziua, când Maghiarii nu vor mai pute rezista atacului celorlalte naționalități supuse coroanei sfântului Stefan.

Astăzi încă ei sunt în poziție de a preveni pericolul, alipindu-se de naționalități prin o politică de echitate; astăzi ei pot încă alege; mâne ei nu vor mai pute, pentru-că grupându-și forțele, oprimații de azi vor deveni stăpâni de mâne. Exemplul din Austria este aci“.

Drapelul.

Ziarul național-liberal scrie sub titlul „Ungurii și regele nostru“ următoarele:

„Ungurii se mândresc pe toate tonurile, că după sute de ani de înghesușare, după o lungă perioadă în care patria lor a fost când supusă Turciei, când contopită cu țerile vecine, când considerată ca o umbră a tabloului ce se numea Austro-Ungaria, Ungurii se mândresc zicem, că au ajuns în sfârșit să văză în capitala țerii lor, capete încoronate, de importanță împăratului Germaniei și a Regelui României.“

Bucuria lor ne-o explicăm, dar' nu ne explicăm conduita, pe care o au față de aceste capete încoronate ce le fac o onoare care de veacuri nu le-a fost făcută, și mai ales nu ne explicăm conduita lor față de Regele nostru.

Foile maghiare laudă înalta înțelepciune a Regelui României, dar' nu știu să ia pildă dela această înțelepciune.

Ungurii nu se preocupă decât de bucuria și de interesele lor, uitând sau prefăcându-se că uită condițiile și împrejurările speciale care însoțesc visita Regelui nostru la Budapesta.

În adevăr, Regele Carol merge singur la Budapesta, nelsoțit de nici un ministru.

Faptul acesta arată pe de-o parte caracterul strict de politeță al acestei visite, ear' pe de alta el impune ori-cărui om înțelept din capitala Ungariei obligația de a nu-i atribui nici un caracter politic, pentru a nu pune în joc persoana Suveranului oaspe.

Eată însă cum procedează vecinii noștri, eată cum profită ei de faptul, că Regele nostru a avut încrederea să le viziteze capitala singur, fără a fi însoțit de vre-unul din miniștrii sei“.

Citează apoi unele voci ale foilor ungurești asupra visitei Regelui Carol și încheie astfel:

„Dacă Regele Carol ar fi fost însoțit de vre-unul din miniștrii sei, înșinuatiunea presei maghiare ar fi privit pe acest ministru, pe când acum ele se îndreaptă direct asupra persoanei Regelui.“

Se cunoaște că Ungurii n'au primit de mult visite de ale capetelor încoronate, căci ei au uitat până și politeța ordinară de urmat în asemenea împrejurări fără să mai vorbim de prudență și tactul politic, care s'au eclipsat cu deservirire din coloanele presei maghiare.

Noi nu ne îndoiim un moment de sentimentele Monarhului nostru, căci în cei 32 de ani de când avem fericirea să-l posedăm în capul țerii, am putut să-l apreciem și să-l cunoaștem în de-ajuns, să ne punem întrușul toată nădejdea și toată încrederea, ori-care ar fi împrejurările ce s'ar presenta.

Rindurile de mai sus n'au alt scop decât a arăa Ungurilor ce puțin demnă și înțeleaptă a fost conduita presei lor într-o împrejurare așa de delicată ca visita Regelui României la Pesta.

A bate moneda în folosul său, a căuta să forțeze mâna unui Suveran și sentimentele unui popor, în condițiile de față înseamnă, că nu ești încă matur pentru viața politică la care aspiri să joci un rol mare, așa de mare încât Europa să ție socoteală de dînsul“.

Timpul.

Organul conservator, după-ce spune, că atât în România, cât și în Ungaria visita Regelui Carol la Budapesta este privită și mai ales simțită ca un eveni-

ment de cea mai mare importanță continuă așa:

În vremurile noastre moderne, în care chiar monarhii absoluți se țin de discursuri și întrebunțază presa cel puțin tot atât cât și diplomația, comentariile presei sunt o iconă, dacă nu totdeauna fidelă, dar caracteristică a situațiilor.

Astfel se știe, că ciudata alianță franco-rusă întâia prin presă s'a manifestat, ear' neașteptata dușmănie anglo-germană tot în presă s'a oglindit.

La noi atitudinea presei este foarte caracteristică cu acest prilej. Cea mai caracteristică este cea care tace sau îngână.

O altă dovadă a însemnătății evenimentului stă în hotărârea din ceasul din urmă pe care a luat-o primul-ministru și ministru al afacerilor străine de a renunța se meargă la Budapesta, și de a lăsa astfel într-un act politic însemnat, pe capul statului lipsit de consilierul său răspunzător.

Și mai caracteristică, dacă se poate, este explicația dată de dl Dim. Sturdza prin presa ungurească: că d-sa renunță la călătorie din pricina atacurilor violente ale presei opoziției, când știut este că până ieri nici noi, nici „Constituționalul“, nici „Drapelul“, nimic n'am spus...

De cealaltă parte, la Budapesta, presa este unanimă ca să vadă în visita Regelui nostru o însemnătate poate și mai mare.

Cu toate acestea Regele Carol a mai fost la Budapesta, în vremea lui Ioan Brătianu, cam prin anii din urmă ai regimului brătianist, și atunci nici în România, nici în Ungaria lucrul n'a fost nici comentat și mai ales nici simțit ca acum.

Care să fie pricina acestei deosebiri?

Două sânt cauze, care au schimbat situația și au făcut ca ceea-ce acum vre-o doisprezece ani era un simplu act de curtenie, să fie astăzi un eveniment politic.

Una din cauze este o chestiune de domeniul politicii națiunii maghiare, cealaltă se datorește acțiunii politice a partidului liberal din România.

Se știe că idealul națiunii maghiare este întemeierea unui regat unitar cu caracter pur maghiar și de sine stătător, sau cel puțin stător printre celelalte state europene pe picior de egalitate cu ele.

La 1848 Maghiarii au încercat realizarea idealului lor prin forță. Forța lipsindu-le, de atunci începea un lăsat spre același țel pe căile pacifice ale iscusinței politice.

La 1866 au dobândit un început de îndeplinire a idealului; dualismul, care le da ființa internă de stat, dar fără ființa externă, și făcând ființa internă temperată prin legea naționalităților.

Dela 1866 încoace, grație energiei și iscusinței vecinilor noștri, zi cu zi, ceas cu ceas, ei au înaintat întru realizarea deservită a dublului lor țel.

În ce privește admiterea regalului ungar ca membru al familiei internaționale, progresele vecinilor noștri datează d'aboa de câțiva ani, și aceasta explică în cea mai mare parte diferența de împrejurări între acum 12 ani și azi.

Fazele succesive ale acestor câștiguri par copilărești când sânt examinate în ele fuziși, sânt foarte expresive ca simboluri.

Astfel crearea unei curți ungurești deosebită de curtea din Viena, interdicția drapelului familiei domnitoare, negru-galben de a fi în Budapesta, chiar deasupra palatului familiei domnitoare, și alte detalii de acest fel, au culminat cu ocazia milenului în împrejurarea, că suveranii și guvernele Europei au trimis felicitările lor pur și simplu regelui Ungariei fără nici o mențiune despre împăratul Austriei.

Ca urmare la aceasta când Maiestatea Sa Francisc Iosif ne-a onorat cu visita Sa, guvernul liberal al României a decorat Bucureștii cu două drapeluri negru-galben al casei domnitoare și tricolorul unguresc deși cu câteva săptămâni înainte, la Viena, cu ocazia primirii împăratului Rusiei, monarhia austro-ungară se găsea suficient reprezentată prin drapelul Habsburgilor.

Acum în urmă, cu ocazia vizitei împăratului Germaniei, s'a făcut ultimul pas, s'a botezat — cel puțin în ce privește festivitățile — regatul unguresc drept un fel de membru al familiei internaționale.

Bucuria vecinilor noștri ori-cât de înfierbântată și de cam lipsită de tact, după gusturile noastre mai sobre, este legitimă. La urma urmelor nu este de mirare ca în explozia fericirii de a fi căpătat prin iscusință ceea-ce nu se poate căpăta prin forță, să se fi hotărât cetirea discursului lui Wilhelm al II-lea și învâțarea lui pe de rost de către toți copilașii Ungariei.

Același înțeles îl dă presa și națiunea maghiară vizitei Regelui nostru. În guvernul

liberal al României dînșii văd al doilea naș al botezului internațional al regatului unguresc. De aci explozia foarte sinceră de bucurie a presei din Budapesta și invitațiile fără de succes trimise presei noastre.

Cronică politică.

Crise ministeriale.

În Grecia.

În ședința de alaltăieri a camerei din Atena, guvernul a pus pe tapet chestiunea de încredere. Pentru ministru au votat 30 contra 93, ear' 43 s'au abținut. În urma acestui vot absolut nefavorabil a izbucnit criza ministerială.

În Spania.

În aceeași zi prim-ministru spaniol Ascarazza a înaintat reginei regente demisia întregului cabinet. Regina a primit demisia dar' a însărcinat pe Ascarazza cu conducerea afacerilor, până la rezolvarea crizei.

După aceea s'a sfârșit cu președinții camerelor și cu șefii partidelor. Șeful partidului liberal, Sagasta, a fost chemat telegrafic la Madrid.

Turcii și Bulgarii.

Armenii expulsați din Bulgaria.

Guvernul din Sofia a înștiințat înalta Poartă, că a dat ordin strict pentru expulsaarea tuturor Armenilor, cari s'au refugiat în Bulgaria și agită contra Turciei.

Alaltăieri au fost arestați la Varna 35 de Armeni; 10 Armeni originari din Rusia, au fost deja expulsați de pe întreg teritoriul bulgar.

Conflict turco-grec.

La frontiera turco-grecă, în apropiere de Rodope, a fost un sângeros conflict între soldații turci și cei bulgari. Dintre Turci mai mulți au căzut.

Garanțiile Ungurilor.

Sub acest titlu *Drapelul* publică la loc de frunte un articol din care reproducem următoarele:

„Ungurii vorbesc de prietenie, de apropiere, de bune și cordiale raporturi între cele două popoare. Înseamnă deci, după Unguri, că prietenia și bunele raporturi au lipsit mai înainte, ca să fie nevoie să afirmi că ele vor ființa pe viitor.

Să vedem puțin de ce au lipsit și din partea cui au lipsit.

Putini Unguri cari locuiesc în România de vreme îndelungată, sânt cetățeni români cu drepturi egale, au biserica și școala liberă, pot funda ori-ce fel de asociații cu scop cultural național, într'un cuvânt satele ungurești câte există la noi se bucură absolut de toate libertățile de care se bucură și Românii.

Și se se noteze că acești Unguri răsleți n'au în România nici unul din drepturile istorice și teritoriale pe care le are marea masă a Românilor din Ungaria.

Pe de altă parte, numeroși Unguri cari nu-și pot câștiga existența în țara lor, sânt primiți la noi fără nici o piedică, liberi să îmbrățișeze ori-ce carieră, să fuzioneze asociații între dînșii, să se adune nesupărați, să primească în libertate ziare ungurești, să-și câștige averi cât de frumoase.

Un ziarist ungar, care a făcut mai deună-zi o călătorie prin România, s'a mirat chiar de ospitalitatea noastră așa de perfectă față de emigranții Unguri, și a adus cele mai mari laude spiritului nostru de toleranță.

În raporturile noastre cu statul maghiar am fost ireproșabili. Nici una din țările europene nu s'a folosit atât de dezvoltarea noastră economică, cât s'a folosit Austro-Ungaria; Ungaria făcându-și partea leului.

Prin urmare dacă n'a existat între cele două state prietenia, pe care Ungurii o doresc astăzi, vina nu poate fi din partea noastră. Și când presa maghiară ne vorbește de stabilirea unor raporturi amicale între Ungaria și România, pilda trebuie să pornească dela dînsa și dela statul unguresc.

Există oare un început de pildă pentru Ungurii, bizuiți pe dînsa, să poată zice Românilor: visita Regelui vostru e de bun augur pentru viitor, căci ne vom sluji de prilej ce ni-l dă ca să vă acordăm satisfacții și mai mari ca cele deja acordate.

În trecut nu ni-s'a dat nici o satisfacție, ci numai persecuții și umiliri am văzut, că s'au adus Românilor de peste munți. În prezent nici atât.

Ba mai mult chiar. În prezenta vizitei Regelui Carol la Budapesta, vizită pe care presa maghiară o exploatează după-cum se știe, fruntași ai Românilor de peste munți au fost băgați la închisoare, un profesor român

a fost dat judecării pentru-că a făcut un cor de școlari, gendarmii au oprit cu vîrfurile baionetelor pe credincioșii de a merge în bisericele lor, și alte persecuții și batjocuri, pe care nu le mai înșirăm.

Faptele nu se potrivesc de loc cu vorbele. Ungurii ori trebuiau să se mărginească la steaguri, muzici, spectacole etc., și presa lor să se mulțumească cu obiceiurile articole de poliție, ori dacă era vorba de prietenie, relații cordiale, alianțe politice și mai știm noi ce, atunci trebuiau să dîm fapte și apoi vorbe, garanții și apoi articole dîm-rămboce.

Și fiindcă e la mijloc vorba despre cele trei milioane de Români, și fiindcă dela felul cum sînt ei tratați depinde totul între Ungaria și România, Ungurii trebuiau să le dea și lor cuvîntul; să fi venit și victima să ne arate că articolele presei maghiare au o basă serioasă.

Dacă Ungurii ținneau să-și justifice articolele scrise asupra vizitei Regelui nostru la Budapesta, pe lângă drapete, muzici, arcuiri triumf și aclamări, trebuiau să ofere Regelui Carol un început măcar de încetare a persecuției față de Români.

Dar' cu aclamări la Pesta și cu închisoare, amendă și gendarmi în Transilvania și Bănat, nu se rezolvă chestia pusă înainte de presa maghiară.

Nu cădem în curse, și nu vom cădea până-ce nu ni-se vor da garanții solide, nu vorbe late și articole entusiaste.

„Să fac minuni“...

Sub titlul acesta *Deutsches Volksblatt* din Viena publică un prim-articol, din care extragem următoarele:

Immuri avîntate de iubire străbat atmosfera coruptă a vecinei noastre țări, în care odinioară Sf. Stefan prin încreștinarea sîlbaticilor îi fi lui Arpád a pus temelie unei culturi, deși rămasă tot în starea primitivă, și care țeară e astăzi jertfită oveimei. Curios popor, Maghiarii acestia! Pionirilor culturai lor, Germanilor și Italianilor la început le-au arătat cea mai mare recunoștință, astăzi după-ce au scos-o la un grad oare-care de cultură grație activității civilizatorice mai ales a elementului german, de care profitează negreșit întreg ostul Europei, urșec pe acela, care au fost dascălii lor, dela care ce e drept vreme îndelungată n'au învățat totul, dar' cel puțin atîta au trebuit să primească, ca să se știe purta după cuviință. În relațiuni intime cu mîldioșii urmași ai lui Iuda, cari peste tot locul se știu linguși aceluia, dela care trăiesc și câștigă, tractează azi în mod de sclavi pe acela, cărora au de a le multumii totul ce sînt. Ei urmează întocmai doctrinele lui Mohamed. Pe cum acesta încercă să lătească Islamismul cu foc și sabie, chiar după același șablon maghiarizează ei cu forță brachială, cu ajutorul armelor moderne: a baionetului și a glonțului Mannlicher.

Pe lângă aceea sînt amicii favorișai ai norocului.

Cine ar fi crezut, că călătoria lui Faure la Petersburg va procura Maghiarilor material spre a încasa immuri de bucurie? Și totuși a fost așa. După *Petersburg* a urmat *Homburg*, și după *Homburg* au venit toastele împăreștii din Budapesta. Un Germania fost prezentat împăratului Wilhelm ca autor al palatului parlamentar din Budapesta, un alt German ca autor al palatului de club din parc și totuși s'a întemplat, că memoriei adese-ori așa de bune a împăratului Wilhelm i-a scăpat cu totul acest lucru, pentru-că în toastele s'au lăudat — *arta maghiară*. El a amintit în cuvinte pline de avînt la scopurile politice maghiare, a aprobat scopul și a recunoscut prin aceea îndreptățirea mijloacelor. N'au lipsit nici ovațiunile. Asemenea fulgerului s'a lătit vestea și când apoi a mers la operă împăratul german îl înconjură strigările de eljen ale — Maghiarilor. Rezultatul era sigur. Recompensa? Cine ar cutesă să întrebe? Puțină abnegație de sine, puțină mistificare mascată a istoriei, ce lucru mare? Oreii maghiari au sberat din răspuneri cu răgușitul lor glas și bine au făcut, căci recunoștința împăratului german are urmări cu mult mai însemnate, de cum s'ar putea prevedea.

Consimțământul la acea politică, care calculează numai ca să facă posibile unor anumiți oameni bogatele pescuiri în tulburare era pentru acești oameni neprețuibil: Toastele împăratului Wilhelm a avut pentru dînșii însemnătatea unui билет de liberă scutire pentru viitoarele lor „fapte“. — Soarele norocului în trebuia zilor de toamnă își trimite bogatele sale raze peste puternicii din țara carpatină așa de binecuvîntată de de natură. După împăratul german, care a aflat de bine, pe lângă toată germanitatea sa, a lăuda cultura „millenară“ maghiară a urmat regele Carol, al cărui popor nu se poate lăuda cu simpatii pentru Maghiari.

Regele României în Budapesta! Cine ar fi crezut aceasta înainte de doi ani! Atunci regele Carol înconjură foarte pe departe, când călătoria spre occident, capitala ungară.

Nu ne putem îndoi, că în urma acestor întemplări preponderanța maghiarimei s'a potențat. Ne îndoiim cu atât mai puțin, cu cât chiar domnitorul nostru în zilele din urmă a luat o dispoziție, care dă nou nutreământ orgoliului Maghiarilor.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Trans. (nr. 204) se ocupă cu „visita regelui Carol și presa maghiară“. O-helarii, prin care vede azi presa jidano-maghiară, zice „Gazeta“, măresc acia de mult înțat dispoziția, în care se află scriind despre succesele maghiarismului, e la culmea extasului. Ideea conducătoare a presei maghiare în fața vizitei regelui Carol e, că printr'însa desavuează luptele și aspirațiile Românilor din Ungaria.

Dreptatea (nr. 201) în primul „Necorigibili“ continuă reflexiunile asupra vizitei dela Budapesta cuprinsă de mari și multe îngrijiri, vînd că de puțin apasă în cumpăna serioșității oamenii dela cărma Ungariei. Ea scrie:

„Acum a sosit momentul în care zicerea veche și probată: „că elementul român și maghiar este avisat unul la altul“ etc. se validează în praxă, în mod sincer, rațional și prudent, ca astfel cuvîntul trup se facă cu timpul și pentru oara decizitoare care nu mai este departe. Acum bate acest moment la ușa castelului regal din Budapesta, în cuibul maghiarismului și a hegemoniei de trei secol, dar' oare are ea ori ba atîta claritate de minte, ca să-l priceapă bine?“ Continuând „Drept.“ zice că n'are nici o speranță în împăcarea cu Maghiarii. Dint'o astfel de împăcare, cum o vreau Maghiarii, n'ar trage nime folos.

— (Nr. 202) sub titlul: „Eară ei de cătră pădure“ se ocupă cu modul de apărare al Maghiarilor în fața vizitei regelui Carol și a alianței ce cred că au făcut cu România. Încheie cu următoarele:

„Ei, dacă este dar' ca și popoarele să se îndulească de alianță de sub întrebare, atunci compatrioții noștri nu numai că nu se pot da eară ei de cătră pădure, ci ar trebui să fie în clar despre greutatea grozav de mare a misiunii căreia se supun și pe care trebuie s'o rezolveze în mod cinstit și sincer, dacă mai tîu la un viitor, la o vieță îndelungată a statului ungar.“

CRONICĂ

Sibiul, 2 Oct. n. 1897.

Invitare. P. t. membrii din comitetul central al „Reunirii române de agricultură din comitatul Sibiului“, sînt poțitiți la ședința comitetului, ce se va ține luni, în 4 Octombrie n. c. la orele 6 seara în localul „Asociațiunii pentru literatură și cultura poporului român“.

Dr. Georgiu Ilea, avocat în Cluj, cu începere dela 1-a Octombrie st. n. a. c. și-a mutat cancelaria advocației în strada podului (Hid uteza) nr. 14 în etajul I. de cătră stradă.

Apare „Călimarul Poporului“! Zilele aceste va apăre în tipografia noastră „Călimarul Poporului“ pe 1898.

Călimarul acesta, ajuns deja în al 14-lea an al existenței, se perfecționează și se îmbogățește în valoare — prețul rămînînd același — an de an. Anul acesta va ave un cuprins și mai apreciat, avînd pe lângă un material literar și politic național, foarte ales, câteva ilustrațiuni de multă valoare actuală. Vînzătorilor en gros li-se dă rabat de 10%.

Școale de voluntari. În anul 1897/98 școale de voluntari în urma ordinațiunii ministrului comun de război vor fi: pentru infanterie la toate regimentele, care au voluntari în numărul prescriș, pentru cavalerie în Budapesta, Cașovia, Pojón, Viena, Cracovia; pentru artileria de câmp în Budapesta, Cașovia, Timișoara, Sibiul, Lemberg, Cracovia, Viena, Iosefstadt și Praga; pentru trupele de tren în Budapesta, Viena și Praga, pentru pionieri în Klosterneuburg.

Anularea unei volnicii a lui Wlassics. Unul dintre studenții croai, cari au luat parte la vestitele demonstrații ce s'au făcut în 1895 la Zagreb contra steagului unguresc, juristul *Cervar* a apelat la tribunalul administrativ contra sentenței ministrului de culte Wlassics, care i-a detras un stipendiu, pe cuvînt că a fost osândit pentru participarea la demonstrații. Supremul for judiciar a dat dreptate studentului, anulînd volnicia lui Wlassics.

Decoratii românești Ungurilor. Ca prilejul vizitei sale la Budapesta, Regele Carol a mai acordat următoarele distincțiuni: ministrilor Wlassics, Perczel și Jósika Corona României cl. I., primarului Budapestei, *Markus Löszel*, fișpanului *Beniczky Ferencz* și căpitănelui poliției *Rendnay Béla* Corona României cl. II.

Proces pentru visita împăratului Wilhelm la Budapesta? Ziarul german *Frankfurter Zeitung* scriese din prilejul vizitei lui Wilhelm II. la Budapesta, un articol în care își exprima speranța, că în curînd Ungurii vor felicita pe împăratul german cu teatru german și cu școală germană. Acum se anunță, că împotriva nuntului ziar s'a pornit proces de presă pentru un articol, care ar fi vătămînd pe împărat.

Budapesti Hirlop aduce acest proces în legătură cu... articolul de mai sus. Trebuie să fi ziarist ungar, ca să comiți așa o... invenție!

Voluntarii maghiari și examenul de oficer în rezervă. În zilele acestea s'au ținut peste tot locul examenele de voluntarii. Foile maghiare se plîng, că nu peste tot locul au reușit tinerii maghiari, cari numai cu greu se pot împrieteni cu limba germană. Așa adă vestii, că la regimentul de infanterie nr. 37 din Oradea-mare, dintre 22 de voluntari numai 10 au reușit, ear' mai bine de jumătate, 12 tineri maghiari, au căzut; dintre aceștia 5 trebuie să servească al doilea an. La regimentul de infanterie nr. 6 din Budapesta, din 37 de voluntari de asemenea au căzut 12. Și Maghiarii trebuie „să învețe carte“ în limba străină!

Dela societatea „Petru Maior“ a tinerimii noastre universitare din Budapesta primim o elegantă broșură, de 13 pagini, cuprinzînd noile statute ale societății, recunoscute de ministru. Vom reveni.

Teatrul orășenesc. De seară se începe stagiunea de eamnă a teatrului orășenesc din loc, cu bine cunoscuta trupă a directorului *Leo Bauer*. Se va juca „*Das grobe Hemd*“, piesă populară (nouă) în 4 acte de Karl Kariweiss. Începutul la 7 ore seara. Deschiderea casei la 6 ore. Măne seară se va juca „*Der Nasti*“.

Omor pentru un sărut. Multe mai face și dragostea, bat-o pustia; dar' ca să provoace un omor pentru un sărut asta cam rar. S'a întemplat în *Dobersberg* (Austria) un adjunct de silvicultor, *Francisc Lunaczek*, a împușcat pe tinera fată a unui birtăș, *Maria Dietl*, pentru-că aceasta i'a refuzat de reperiție-ori un sărut, deși el o iuba din toată inima. Înainte de-a comite oribila crimă, tînerul i-a spus fetei intenția. Fata, înînd cele spuse drept giuimă, a răspuns rîzînd: „Ai drept, mai bine azi decât mâine“. Dar' bine n'a sîrșit vorba și un glonț a culcat-o pe vecie la pămînt. Ucișagul, după răstăcere de două zile, s'a predat însuși autorităților.

Un Ungur mîncător de pisici. Cetim în *Timpu*: Un săvîtor dela hotelul *Imperial*, *Petre Soca*, Ungur, a fost prins Marți pe seară de stăpînul său fierbînd o pisică. Întrebat, Ungurul *Petre Soca* a declarat, că a prins pisica, a tăiat-o și o ferbea ca să o mînce în urmă. La un moment dat, când toți oamenii rîdeau de Soca, acesta rămînînd neobservat, a pus mîna pe un cuțit și s'a înjunghiat. El de remarcă, că în partea aceea lipsesc vre-o zece pisici, cari se cred că toate au fost mîncate de Ungurul Soca. Acum e arestat.

Cultură maghiară. Că Ungurii se pot cu tot dreptul înșira între cele dintău popoare culte ale Europei, — vorba e a lui Wilhelm II. — o dovedește și cazul următor. În *Eger* un fost controlor orășenesc, *Osiky Attila*, a atacat mai alaltăieri pe stradă, în ziua mare, pe un consilier orășenesc, *Rad-vánszky Bela*, și l'a pîrșit de să tot culegi la dînji de pe jos. Consilierul, bietul, nu s'a putut apăra, fiind om din fire neputincios, ci s'a mulțumit să rabde. Mai caracteristic e, că în jurul scenei se adunase multime de lume, care se deslăta cu nesat în deliciosul tablou de — cultură maghiară.

Statistica analfabeților. Un statistician german, *Hinkman* a compus pentru diferitele țări o statistică interesantă a celor-ce nu știu scrie și ceti. În Svedia numărul lor e 0.6 procente, în Norvegia 0.8, în Dania 0.9, în Elveția 0.9, în Germania 1.4, în Olanda 1.6, în Anglia 1.5, în Statele-Unite 1.6, în Franța 3.2, în Belgia 3.3, în Austro-Ungaria 3.4, în Bulgaria 4.2, în Grecia 4.5, în Italia 4.6, în Portugalia 4.8, în Spania 5.2, în România 5.6 (?), în Serbia 5.0, în Rusia 8.0, în Muntenegru 9.2 procente.

O tragedie familială. O sguduitoare tragedie familială s'a desfășurat deună-zile în comuna *Rogia* de lângă Chișineu. Econumul *Toader Gavran* a ucis pe tatăl său, un bătrîn de 65 ani, crezîndu-l în întunec amantului nevestei sale. Patricidul, recunoscîndu-și groaznicia faptă, a înnebunit de desperare, ear' mama lui, de spaimă a căzut moartă la pămînt.

Arestarea unui iesuit. Din Bozen se depeșează, că în Klausen a fost arestat acum câteva zile paterul iesuit *Philipp*, pe care procuratura din Regensburg îl caută deja de mult pentru mari defraudări, comise de cuvișul părinte, pe când era — oficial postal.

Dar pentru biserică. Ni-se scrie: Cu o deosebită bucurie dau publicității o faptă nobilă săvîrșită de nou pentru biserică română gr.-cat. din *Hosman* (com. Sibiului), ca

se se vadă cât de tare își iubeste poporul de aici așezămintele sale culturale, biserica și școala, și cum jefeste pentru ele, numai să prospereze și să înflorească. Tinerul econom Ioan Crețu cu soția sa Ana, au cumpărat un rind de vestimente preoțești în preț de 50 fl., a căror lipsă în timpul din urmă era tare simțită. Tot acești inimoși creștini s'au obligat a procura pe sepele lor din București icoanele împărătești ce s'au de lipsă în biserică gr.-or. română din loc, care se zidește acum. Pe lângă recunoștința ce trebuie să li-o dăm, le dorim din inimă, ca Dumnezeu să le răsplătească binefacerea lor cu daruri bogate și să le ajute să poată face și pentru biserică gr.-or. ce și-au propus. *Ionel P. Hosmăreanu.*

Serviciu maritim român la Port-Said și Alexandria. Guvernul Indului, în înțelegere cu direcția poștelor regale engleze și aceea a Egiptului, a propus Statului român o subvenție de un milion și jumătate anual, pentru cazul, ca statul român s'ar obliga a asigura de două ori pe săptămână un serviciu maritim accelerat direct spre Port-Said și Alexandria și zilnic pentru Constantinopol. În schimbul acestei subvenții statul român s'ar obliga a transporta, în condițiile de mai sus, întreaga poștă directă dintre Anglia, Egipt și India. Vapoarele române ar fi la Port-Said în legătură directă cu vapoarele poștale franceze și engleze, pentru Bombay, ale companiilor, *Peninsular and Oriental* și *Messageries Maritimes*. În cazul când guvernul român ar consimți la aceasta, am avea — scrie *Marina* — nevoie pentru linia Alexandria de încă două vapoare de tipul vaporului poștal „Regele Carol I.” care se află în construcție pe șantierele companiei *Field* din Gowan, lângă Glasgow, ear pentru linia Constantinopol de încă două vapoare de tipul vaporului „Prințesa Maria”.

Atentat contra Tarului. Foile din străinătate aduc o știre alarmantă: un atentat contra Tarului. Cam patru săptămâni înainte de venirea Tarului și Tarawasi la Varșovia, lucrătorii dela fabrica de bere lung au pregătit un atentat contra părechiilor împărătești. Au săpat o mină, care mergea până pe sub biserica Alexandru, și au băgat în ea materii explozibile, voină a le face să explodeze când Tarul și Tarawasi vor sosi la slujba bisericească. Unul dintre lucrătorii însăși a tradat guvernului Imeretiansky. *Poliția a arestat 120 de lucrători și i-a trimis în temnița din orașul Saratov.*

Știri merunde. În *Mureș-Slatina* a ars marea fabrică de chimicale *Munk* și fiu; pagubele mari, dar fabrica asigurată. — În *Klotta* (Boemia) o mulțime de antisemiți au atacat casa unui comerciant jidov, care n'a vrut să plătească lucrătorii; abia cu greu i-a risipit poliția. — Bătrânului *Bismarck* i-s'a născut un nepot dela fiul său Herbert, căsătorit cu fata unui mare fabricant din Fiume.

VIEȚA SOCIALĂ.

Petrecerea din Blaj.

Ni-se scrie: Petrecerea anunțată pe 30 Septembrie n. s'a ținut aseară. E adevărat, că au luat parte puțini, dar în schimb a domnit multă veselie până la sfârșit. Au fost de față toți aceia cari țin la prosperarea casei române și mai ales la a reușirii femeilor, și au lipsit aceia, cari privesc cu invidie la progresele acestor instituții atât de folositoare, și cari nu-și pot îneca patimile nici când e vorba de scopuri nobile.

ECONOMIE.

Școală agronomică. La 15 Octombrie 1897, 21/2 ore d. m. se va țină examenul final în școala agronomică a comitatului Sibiu, după următorul program: a) *Lucrări de mână*; 1. prepararea de nutrețe mestecate 2. Mulgerea vacilor. 3. Înălmărea și prinderea la car a cailor și boilor. 4. Cositul 5. Scoaterea și curățirea napilor de zahăr și de nutrețe. 6. Săparea și grămădirea cu plugul de săpat Gröben și cu „Planet junior”. 7. Sămănatul cu mâna și cu mașina de sămănat. 8. Scoaterea, plantarea, legarea și îngrădirea pomilor. 9. Demonstrarea diferitelor sisteme de otuire la pomi.

b) *Lucrări cu vite*: 1. Aratul cu plugul universal Sack, și anume: a) cu plugul singur; b) cu tăietorul dinainte; c) cu plugul pe două brezele; d) cu plugul pentru afunzime; e) cu unelele de curățit; f) cu unelele de grămădit; g) cu estirpatorul; h) cu torul de gropi; i) cu mașina de scos car. 2. Lucrări cu carul cu „Planet junior”, anume: a) săpatul (carășitul) în diferite lărimi, afunzimi și moduri; b) grămăditul în șanțuri și în afără; c) brezarea cu marșal; d) acoperirea brezelor de săminte. 3. Lucrări cu un scoțitor de napi nou. 4. Grăpatul și netezitul cu tăvălugul. 5. Sămănatul cu mașina de sămănat.

Dela „Albina”. Direcțiunea „Albinei” ne trimite spre publicare următoarea notiță: *Prima tragere la sorți publică a scrierilor fonciare de 5% în coroane ale institutului de credit și de economii „Albina” a urmat în 30 Septembrie 1897 în prezența domnului notar public reg. Gavril Zagoni și a patru membri ai comitetului de supraveghere al*

institutului. S'au tras, în valoarea totală de coroane 33.000, următorii numeri: a 500 coroane: Nr. 7, 9, 10, 31, 32, 46. a 1000 coroane: Nr. 20, 29, 55, 56, 64, 70, 76, 99. a 2000 coroane: Nr. 17, 30, 48, 68, 80, 160, 184, 195, 212, 247, 268. Cu facerea dela 1 Aprilie 1898 aceste scrieri fonciare se răscumpără la cassa institutului în Sibiu, la filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur” Viena și la Pester ungarische Commercial-Bank, Budapesta în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente: aceleași se răscumpără și mai înainte ori-când prin excomptare, sau se pot schimba cu alte scrieri fonciare după cursul zilei. Cu 1 Aprilie 1898 înceată interesele lor mai departe și cuponii de interese scăztori mai târziu, dacă la prezentarea scrierilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Roada de bucate în Italia. După raportul consulului austro-ungar din *Milan* roadă de bucate a Italiei e mijlocie, dar bucatele sunt foarte bune. Prețurile s'au urcat. Italia va avea lipsă de vre-o 7—8 milioane de măști metrice din străinătate, nefind destulă recolta din lăuntru. Roadă viilor s'arată a fi bună.

Din public.)*

— Dare de seamă și mulțumită publică. —

Arad, 10 Sept. n.

(Urmare).

Lista nr. 40 colectantă d-șoara *Georgina Antonescu* în Arad: d-na B. Antonescu 2 fl.; d-șoara G. Antonescu 2 fl.; dl. D. Antonescu 2 fl.

Lista nr. 42 colectantă d-șoara *Vioara Ignat* în Beiuș: dl. V. Ignat 5 fl.

Lista nr. 43 colectantă d-șoara *Sabina David*: C. David 2 fl.; A. Macaveiu 1 fl.; d-na M. Macaveiu 1 fl.; dl. A. Macaveiu 1 fl.; dl. V. Candrea 1 fl.; dl. I. Macaveiu 1 fl.; vâd. S. Bibuș 50 cr.; dl. Dr. G. David 1 fl.; dl. V. Macaveiu 1 fl.; dl. S. David 50 cr.; N. N. 1 fl.

Lista nr. 44 colectantă d-șoara *Gizella Papp* în Beiuș: dl. I. Erdéyi sen. 2 fl.; d-na L. A. Cosma 2 fl.; d-na Mureșan 1 fl.; dl. D. Negrean 2 fl.; G. Papp 3 fl.

Lista nr. 46 colectantă d-șoara *Constanța Serb*: N. N. 1 fl.; E. Horváth 1 fl.; d-șoara C. Serb 4 fl.; dl. M. Serb 1 fl.; dl. A. Popovici 2 fl.; Suma 9 fl.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu este responsabilă.

Mai nou.

Metropolitul Mihályi la nunțiatură.

După-cum ni-se vestește din Viena, metropolitul Mihályi dela Blaj a fost zilele acestea în Viena, unde a fost primit în audiență la nunțul papal *Msc. Taliani*. Dat fiind că înalt P. S. Sa a mers la Viena din Budapesta, imediat după conferența episcopicească, e aproape peste îndoeală, că primirea la nunțiatură stă în conex cu chestiunea autonomiei bisericești, care preocupă toate cucerile bisericii unite.

Tribuna Literară.

Concertul d-șoarei Irena de Brennerberg.

Sibiu, 2 Oct. n.

O seară artistică de tot deliciul au avut toți câți au asistat la concertul dat aseară în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus”, din partea cunoscutelor artiste în violină, d-șoara *Irena de Brennerberg*, cu concursul d-lor *Victor de Heldenberg* și *Wilhelm Connerth*.

S'a executat următorul program foarte ales:

1. H. Vieuxtemps: Fantasia appassionata. Allegro mod. — Largo. — Saltarella. d-șoara Irena de Brennerberg.
2. a) Pietro Mascagni: „Entsagung”. b) L. Hartmann: „Mir träume von einem Königskind”: dl. W. Connerth.
3. a) J. S. Bach: Prélude G-moll pentru violină; b) Baronin B. Brukenthal: Serenade; c) H. Wieniawsky: Kuyawiak. d-șoara Irena de Brennerberg.
4. a) Th. Leschetitzky: „Geduld, du kleine Knospe”; b) J. Sucher: „Erwachen”. dl. W. Connerth.
5. M. Hayot: Boléro. d-șoara Irena de Brennerberg.

Acompianare de pian. dl. Victor de Heldenberg.

D-șoara de Brennerberg, — se știe și o recunosc toți cei-ce au auzit-o fie și numai odată — e un remarcabil talent de violonistă, întrunit toate însușirile: bogat dar firesc, școală minunată, siguranță perfectă, eleganță de toată grația, și o prezentare atât de simpatice, încât din prima clipă rămâi captivat.

În asemenea excelente condiții, e prea firesc, că artista a debutat spre desăvârșita mulțumire a publicului, care în entuziaște și repetite aplauze și aclamațiuni și-a arătat satisfacția impersonală de a asista la un asemenea concert, într-o adevăr artistic.

După executarea punctului 1, artistei i-s'a predat un frumos buchet de rose, cu o pandlică în colorile curcubeului.

dl. W. Connerth are o plăcută și puternică voce de bariton. S'a degajat bine de sarcina de solist, încântând publicul, care l'a rechemat și pe d-na cu aplauze frenetice.

Cât pentru dl. *Heldenberg*, țin de prisos a mai accentua special, ca și de data asta — ca totdeauna — a acompianare cu competența unui distins și vechi pianist. sc.

Informațiuni.

Moartea unui poet polon. Cornel Ueszy, distins poet polon, a murit în săptămâna trecută la Pavlov, în Galiția. S'a născut în 1823 din familie nobilă. I-s'a făcut studiile la institutul gr.-cat. al basilicanilor, pe urmă i-s'a terminat la Lemberg. În urma evenimentelor sângeroase dela 1846 a emigrat la Paris, unde în curând s'a împrietenit cu Mickiewicz, Chopin, Zalesky. Reîntors în patrie s'a căsătorit cu contesa Henrieta Komorowska și s'a stabilit în Pavlov. Ca ținător al a scris frumoase versuri. Renumele i-s'a câștigat cu opul: „Plănsori în singurătate”, în care a dat dovezi netăgăduite de talentul său extraordinar. Cântecul lui intitulat: „Z dymem pozorow” a devenit imn național polon. În 1893 a fost sârbătorit cu pompă neobișnuită din prilejul jubileului de 50 de ani de scriitor. Polonii au suferit grea pierdere prin moartea marelui poet.

Buletinul societății de științe din București nr. 3 (Mai-Iunie) 1897 are următorul cuprins: Biografia lui Carol Davila (urmare). — Demonstrarea regulii lui Gauss pentru găsirea zilei Paștilor în calendarul gregorian de C. Miclescu. — Sur une action très sensible des azotifés et sur leur détermination quantitative par voie colorimétrique par prof. Dr. E. Riegler. — Nouveau procédé de dosage volumétrique de l'acid urique par Er. E. Riegler. — Etude de sur la nomenclature de la chimie organique par Dr. C. Istrati. — Hemiptères-heteroptères de l'équateur par A. L. Montandon. — Contribution à l'étude pétrographique des roches de la zone centrale de Carpathes méridionales par L. Mrazec et G. M. Murgoci. — Studii petrografice asupra rocilor eruptive din județul Suceava de V. C. Bătureanu. — Anunțuri — R. Fresenius. — Observațiuni meteorologice.

Bibliografie.

APEL LITERAR.

Bran, 15 Sept. n.

Încă în decursul acestui an voinse a pune sub presă „*Dietetica populară*”, lucrată anume în interesul modului de viață a țărânului econom.

Operatul a trecut deja prin cenzurarea „Asociațiunii”, cu al căreia ajutor se va și tipări.

Cartea în special se va ocupa cu alimentarea rațională și cu diferitele mâncări, cu locuința igienică, cu îmbrăcămintea, cu încălzirea și cu alte condițiuni de viață, așa încât nu numai poporul, dar și inteligența, cu deosebire preoții și învățătorii noștri dela sate pot trage multe instrucțiuni folositoare dintr'însa.

După-ce alte exemplare decât cele-ce vor fi abonate nu tipăresc, rog pe toți cei cari vreau să o aibă a se abona la subscrierul prin poștă până în 30 Sept. st. v. a. c.

Despre apariția cărții vor fi încunoștințați pe cale ziaristică.

Cartea va fi ilustrată cu mai multe figuri în text, cu toate acestea prețul unui exemplar spedit pe poștă va fi numai 85 cr. Acesta dacă se trimite anticipativ se primește și cuitează cu mulțumită.

Dela sprijinul moral și material ce i-mi-se va da din partea onoratului public românesc, va afirma și însoțirea mea ca să lucră și mai departe pe terenul pe care am apucat.

Toate celelalte ziare românești din părțile ardene, fără deosebire, sânt cu respect rugate a reproduce acest apel.

Simeon Stoica,
medic în Bran (Törösvár).

Musică. Au apărut în edițiune litografată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl. *Val. Magdu*: „Iorghina”, cântec popular de părțile ungurești și bănatene (cântec); „*Dorule o dorule*”, cântec popular de sub podgoriile aradene (cântec); „*Nașca*”, pe melodia dansului „Pe picior” din Bănat (sextet) și „*Foate verde tiriplic*” cântec popular de pe șesul Băsei (cântec). Se află de vânzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

Disertațiune economică. A apărut: Disertațiune economică despre *bundtatea și foloasele farinei* cernută cu ciurelul și cu sita rară și despre *zidirea morilor lărd ias* — de *Asociațiunii*. Disertațiunea aceasta a fost cetită în adunarea generală dela Mediaș a „Asociațiunii”. Broșura de 15 pagine costă numai 5 cruceri și se poate procura și dela librăria noastră, „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

La librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află următoarele cărți:

- „Memorial”, Archiep. și Metropolitul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea. fl. 1.30
- „Doina”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu. „—28
- „Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. și II. a 2 fl. — cr. 4.—
- „Poveștile Bănatului”, de Căntana. „—30
- „Literatura popor. română”, de Gaster. „2.50
- „Introducere în Cărțile Testamentului vechi și nou”, de Dr. Iuliu Olariu. „2.50
- „Cergitorul”, dramă în 2 acte de Livescu. „—50
- „Studii Critice”, de Ghera. Vol. I. și II. a 2 fl. 20 cr. „4.—
- „Higiena română”, de Dr. Leo Mureșianu. „1.—
- „Izvoade”, de Demetrescu. „4.—
- „Trandafiri și vioarele”, de Pop-Reteganul. „—60
- „Din Moldova”, schițe de Kotzebue. „1.—
- „Floarea din Firenze”, de Livescu. „—50
- „Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul”, de Nicolae Bălcescu. „2.—
- „Trăvnițe”, 10 piese Slovacesti Vol. I. și II. a 1 fl. 50 cr. „3.—
- „Scrierile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu. „—70
- „Merinde dela școală”, de Popa. „—60
- „Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin. „—50
- „Memorii din timpul războiului”, de Georgescu. „—88
- „Pui de lei”, poezii eroice, de Nenișescu. „1.—
- „Ediție de gală”. „2.—
- „Foesii”, de Macedonski. „2.—
- „Copii de pe natură”, de Negruzzi. „1.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Prețul mărfurilor.

Plăta din Sibiu. Dela 1 Octombrie n. Grâu frumos hect. fl. 8.80 până 9.50; grâu mestecat hect. fl. 7.90 până 8.50; secară hect. fl. 5.50 până 6.—; orz hect. 4.20 până 4.60; ovăș hect. fl. 2.20 până 2.80; cucuruz hect. fl. 4.40 până 4.80; mălaiu ht. fl. 5.—; cânepă 4.50; cartofi hect. fl. 2.50 până 3.—; sămânță de cânepă hect. fl. 4.50 până 5.20; mazăre hect. fl. 5.50 până 6.50; linte hect. 7.50 până 8.50; fasole hect. fl. 6.— până 7.—; pasat de grâu 100 chilo fl. 20.— până 22.—; făină nr. 1 100 chilo fl. 20.25; făină nr. 3 100 chilo fl. 19.65; făină nr. 5 100 chilo fl. 19.—; slănină 100 chilo fl. 56.— până 60.—; unsoare de porc 100 chilo fl. 60.— până 64.—; sâu brut 100 chilo fl. 12.— până 18.—; sâu de lumini 100 chilo fl. 24.— până 26.—; lumini turnate de sâu 100 chilo fl. 38.— până 40.—; săpun 100 chilo fl. 20.— până 30.—; fân 100 chilo fl. 1.10 până 1.40; cânepă 100 chilo fl. 32.— până 35.—; lemne de foc uscate metr. cubic fl. 2.50 până 3.50; spirt p. 100 L. % fl. 55.— până 58.—; carne de vită chilo 46 până 40 cr.; carne de vițel chilo 34 până 40 cr.; carne de porc chilo 48 până 50 cr.; carne de berbec chilo 26 până 30 cr.; ouă 10 cu 20 până 22 cr.

Stofe de mătăsa pentru bal 35 cr.

până 14.65 fl. de metru — precum și mătăsa Henneberg neagră, albă sau colorată dela 35 cr. până la fl. 14.65 de metru, damastate lucii, bresdate și mustrate etc. (circa 240 diferite calități și 2000 diferite colori, desine) se expediază *acasă liber de porto și dare*. Cu încungurarea mustrei. Porto dublu în Helveția.

Comandele se pot face și în limba românească. [147] 29—52

Fabrica de mătăsa G. Henneberg,
(furnisor ces. și reg. al Curții), Zürich.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Sept. n. 1897.

Săminte		Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănăţenes vechiu		75	—	76	—
Grâu dela Tisa		75	—	76	—
Grâu „Pesta		75	—	76	—
Grâu de Alba-Rog.		75	—	76	—
„Bacica		75	—	76	—
Grâu ung. de Nord		75	—	76	—
Săminte, vechi ori noue		Scut	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
				dela	până
Săcară			70—72	835	845
Orz		de mureş	60—62	615	640
„		de vint	62—64	660	730
„		de burs	64—66	750	9
Ovăş			38—40	620	645
Ocuruz (poramb)		bănăţ.	—	455	465
„		de alt scut	—	460	465
Mău					
Hrişcă					
Vâră pe toată	Grâu	Sept.-Oct.	12.05	12 10	
	„Cucuruz	Mart.-Apr.	5.50	5.51	
	„	Main-Iun.	6.25	6.28	
	„	1. iul.-Aug.	6.—	6.02	
	„	Mart.-Apr.			
	„	Oct.			
Produse diverse		Scut		Cantul	
				dela	până
Vâră iunie, a.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească			
	„	roşie			
	Oleu de rap.	rafinat			
	Uns. de porc	dela Pesta	69		59.5
	„	dela țeară			
	Slănină	svetătită			
	„	afumată	60		60.50
	Său				
	Fructe				
	„				
Vâră iulie, a.	Licitar	slavon nou			
	„	bănăţenes			
	Miere	brută			
	„	galbina străcurată			
Vâră aug. a.	Ceară	de Rosenau			

Cursul pieței din Sibiu.

Din 1 Oct. n. 1897.

Hărte-monetă română	Cump.	9.45	vând. 9.50
Lire turcești		10.63	10.78
Imperiali		9.80	9.95
Ruble rusești 100 a		126.60	127.50
Galbeni		5.66	5.66
Napoleon-d'ori		9.7	9.8
„ (rusești)		9.45	9.60

Bursa de Budapesta.

Din 30 Sept. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	128.—
„ „ „ 4%	99.80
Imprumutul câilor ferate ung.	123.—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.—
Bonuri rurale ung.	57.50
„ „ croate-slavone	98.60
Obligațiunile desp. regalilor	101.50
Imprumut cu premiu ung.	155.25
Leuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.25
Renta de hărte austriacă	102.25
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	125.—
Leurile austriace din 1860	161.25
Acțiunile băncii austro-ungare	945.—
„ de credit ung.	—
„ „ „ austr.	—
Scrieri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5.70
Galbeni împărătești	5.68
Napoleon-d'ori	9.54
Mărci 100 imp. germane	58.90
London 10 Livres sterlingi	120.15

Bursa de Viena.

Din 3 Sept. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	121.95
„ „ „ 4%	99.46
Imprumutul câilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	102.—
Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121.65
Bonuri rurale ung.	97.0
„ „ croate-slavone	198.6
Imprumut cu premiu ung.	155.75
Leuri pentru regularea Tisei și Seghedin	141.—
Renta de hărte austriacă	102.25

Publicațiune.

Domeniile dela B.-Szt.-Miklos și Capelna-inferioară ale fundațiunei Vanceane, împreună cu moara cu 4 petri de pe Terna-mică, cu curtea și edificatiile economice — însă cu excepțiunea pădurilor — se dau în arândă pe 6 ani, prin licitațiune publică.

Termenul arândei se începe în 1 Octombrie a. c.

Prețul exclamării este arândă anuală de până aci 4800 fl.

Licitațiunea se va ține în 14 Octombrie a. m. la 10 ore, în cancelaria subșerisului, unde se pot vedea condițiunile și până atunci.

[2005] 1-1

Blaj, 29 Septembrie 1897.

Vasilie Olteanu,
advocat.

Cea mai nouă și cea mai bună
hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătății și fineței.

[1785] 8-30

LONDON.

LONDON.

LONDON.

Cereți noul

Catalog de oroloage

cu ilustrații.

Chiar acum a apărut și se trimite gratis.

Pentru a face cunoscută societatea noastră în lume, trimitem următoarele 3 soiuri de oroloage cu prețul redus franco vamă și colet și le trimitem oricui acasă dacă ne trimite pentru orologiul de argint 15 fl., pentru cel de aur 60 fl. și pentru orologiul de aur, cu broș pentru dame 23 fl.

Ambe oroloagele de domni sunt provizute cu capacuri foarte tari (argint sau aur curat) cu anker extraordinar de bun, cu petri de rubin și balanta de compensație. (Cel de aur are încă coardă Breguet). Oroloagele sunt bucati artistice și dăm garanție de 5 ani.

Adresa e:

The International Mercantile Association, 31,
Cannon Street, London, E. C.

Toate celelalte mărfuri ca: utensilii de mâncare, de argint și argintite, mărfuri de manufactură în general, mașine și aparate, unelte și mărfuri coloniale pot fi comandate dela noi cu prețurile originale (sau cu prețuri reduse de fabrică).

Ni-se poate scrie în toate limbile.

Scrisori nefrancate, ori ne suficient francate nu se primesc.

[1983] 4-10

Direcțiunea.

Întinerirea și prelungirea vieții

se ajunge prin purtarea

renumitei cruci electro-voltaice.

La persoane, care poartă totdeauna crucea voltaică, lucrează normal sângele și sistemul nervos, simțurile se întăresc, se produce o bună dispoziție, puterile truștii și sufletești se potentează și se ajunge o stare sănătoasă și fericită și prin aceea prelungirea vieții și așa pentru cei mai mulți oameni destul de scurtă.

Tuturor oamenilor slabi nu li-se poate da în de ajuns statul, se poate totdeauna „crucea-voltaică”; întărește nervii, înviește sângele și e recunoscut în toată lumea, că e un mijloc necomparabil contra următoarelor moladii: podagra și reumatism, neuralgie, slăbire de nervi, insomnie, mâni și picioare reci, hipocondria, gâlbănare, astma, paralizia, sgârșiri, moladii de per, cadere de per, hemoroida, patimi de stomac, influență, tuse, asurzire și vijățul urechilor, durere de cap și de dinți etc.

Crucea voltaică e o pilă electrică pentru ori-cine foloseitoare. Fete și femei, bărbați tineri și bătrâni, care vor să rămână totdeauna sănătoși și frumoși, poartă acest amulet vestit, prețios și cu putere vindecătoare. Potentează și întărește durabil puterile bărbatului ca și ale femeii, fie-cine o ca și reînviat și reînscut și se simțeste de două ori așa de tare și de conștient. Numeroase scrisori de laudă și recunoștință. [1889] 1-6

Prețul de bucată fl. 1.80.

La trimiterea de fl. 2.— franco. Cu rambursă 20 cr. mai mult. Veritabila cruce voltaică trimite numai prin renumita firmă igienică

I. Reif,

Viena, I., Brandstätte
la biserica Sf. Stefan.

100 până în 300 fl. pe lună

pot să câștige persoane din ori-ce poziție socială în toate localitățile, sigur și onest, fără capital și risc, prin vinderea de hârtii de stat și losuri ertate prin lege. Oferte sub „câștig ușor” (leichter Verdienst) se se adreseze lui [1896] 6-6

Rudolf Mosse, Viena.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cr. în marce postale. [478] 33 52

Curt Röber, Braunschweig.

Fân și trifoiu (luher)
de vânzare.

La Ujvárosi Domokos, proprietar în comuna Cipău (Maros-Csapó) se află de vânzare fân și trifoiu (luher) cam la 300 de caré și totodată se află și pășune în loc pentru oi, vre-o 40—50 de jugere. A se adresa la [1893] 8-3

Ujvárosi Domokos,
în Cipău (Maros-Csapó) posta Csapó-Radnóth.

La Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu se află tot felul de

cărți școlare,

precum și tot felul de recușite de scris, pene, tocure, cerneluri diferite colorii, diferite ceruse, de desen, caiete pentru limba română și germană, pentru calcul, dictando, hârtie de desen, diverse gumă, liniale, călmare.

Comandele se efectuează cu cea mai mare acuratețe și promptitudine.

Pentru numeroase comenzi invitați

Librăria „Tipografiei”,

societate pe acțiuni în Sibiu.

Stofe veritabile de Brünn

pentru toamnă și iarnă

[689] 28-45

O bucată de 3-10 metri, din fl. 4.80 veritabilă stofă de lână bună
care ese un rind întreg de fl. 6.— veritabilă stofă de lână mai bună
haine bărbătești (roc, pan- fl. 7.75 veritabilă stofă de lână fină
talon și giletă) costă numai fl. 9.— veritabilă stofă de lână mai fină
fl. 10.50 veritabilă stofă de lână foarte fină

lână
curată de
oale.

Asemenea stofe pentru rocuri de iarna, stofe de vânat, loden, kamgarn foarte fin pentru roc și pantaloni, stofe pentru doamne, și tot felul de alte stofe spedează cu prețurile de fabrică depositul de fabrică de stofe, prea cunoscută cu reală și solidă

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Spedarea conform mustrelor e garantată.

Favorurile ce le dă comandarea de stofe direct la firma de mai sus, în locul unde se fabrică, sunt însemnate: abundanță într-a alege, mărfuri proaspete, prețuri fixate ieftin.

4 medalii de aur, 18 de argint, 30 diplome de onoare și de recunoștință.

Prafurile Korneuburg
pentru nutirea vitelor ale lui Kwisza.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 43 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci.

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și drogueriile. [1181] 18-40

Deposit principal

Franz Joh. Kwisza,

furnizor de curte ces. reg. și reg. român.

Apotecar de cere, Korneuburg, lângă Viena.

Invenție sensațională!

„Antikoris”,

Automat pentru prinderea stelnitelor.

Prin aplicarea acestei curse automate putem durmi liniștiți încă în cea dintâi noapte ori-cât de plină cu stelnite ar fi locuința. Ea face cu neputință ca stelnitele să ajungă în pat și cu surprinzătoare siguranță curăță locuința de ele. [1546] 8-10

„ANTIKORIS” este recunoscut în mod oficial ca practic și cu efect.

O singură probă va convinge pe ori-cine de efectul infailibil și indispensabilitatea acestui aparat.

Nu e de lipsă a procura decât o singură dată; e de o durabilitate așa zicând, vecinică.

Prețul garniturii, ce constă din 4 bucati, dimpreună cu instrucțiunea de întrebuințare e 1 fl. 40 cr.

Depou-central: Budapesta, VI., Teréz-körút 38.

Comande din provincie se efectuează prompt prin rambursă postală (Nachnahme).

Neguțatori în provincie, cari se vândă cu un preț fix, se caută.

I. Loterie de clase

reg. ung. privilegiată.

Consemnarea

celor 50.000 de câștiguri ale loteriei

de clase maghiare.

Cel mai mare câștig e conform §. 9

al planului special de

1,000,000

Un milion coroane.

În special venitele, sunt împărțite în

modul următor:

Câștiguri	Coroane
1 la	600.000
1 "	400.000
1 "	200.000
2 "	100.000
1 "	90.000
1 "	80.000
1 "	70.000
2 "	60.000
1 "	40.000
5 "	30.000
1 "	25.000
7 "	20.000
3 "	15.000
31 "	10.000
67 "	5.000
3 "	3.000
432 "	2.000
763 "	1.000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50000 câștiguri și premii în valoare de	13,160.000 cor.

Conform legii din 27 Februarie 1897 loteria mică înceată și e înlocuită cu loteria de clase. În Germania există acest fel de loterie de aproape 100 ani și losurile ei sînt totdeauna vîndute. Și la noi în Ungaria se arată interesul pentru ea, aflându-se partea cea mai mare a losurilor în mâni sigure. A um vor mai pute fi cumpărate numai plătind p ste prețul lor. De aceea dăm sfatul să nu întărzie nime cu cumpărarea lor.

Loteria de clase ungară constă din

100.000 și 50.000
losuri originale și câștiguri în bani

Șanșele de câștig sînt așa de însemn: te, încât loteria mică de până acum sau cumpărarea de promese nu se pot asemăna cu ea. Pe lângă astfel de șanșe favorabile ar trebui se întindă fiecare norocului mîna după împregiurările lui. Toate cele 50.000 de câștiguri se pot vedea din alăturatul conspect de câștiguri. Aceste câștiguri se sortează în 6 secțiuni și se vor plăti proprietarilor de losuri câștigătoare în bani gata.

Prețul losurilor pentru secțiunea primă e fl. 6.— pentru un întreg los original
" 3.— pentru jumătate dintr-un los orig.
" 1.50 pentru a patra parte " " "
" 0.50 pentru a opta parte " " "

Tragerile se efectuează în edificiul redutei orșenești publice, sub supravegherea guvernului reg. ung. și a notarilor publici. Fiecare poate participa la tragere.

Vindem în localul nostru sau expedăm losurile originale pe lângă rambursă sau trimitem prețului sau în epistolă recomandată. Numele fiecărui cumpărător se notează și după fiecare tragere capătă moșterii nostri o listă amănunțită a tragerii. [1984] 1-3

Comande primim până în 9 Octombrie.

Török A. és Társa,

Colecteuri principali ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta, Waitzner-Boulevard nr. 4.

Pentru tipar responsabil: Ioșif Marschall.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Atelier fotografic de bun renume

VILHELM MANN

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

[1219] 28-32

se recomandă pentru executarea excelentă a ori-cărui fel de fotografie: portrete singuratic, grupuri de familie sau societăți de nemărginit număr, precum și tablouri.

!! Specialist în fotografiarea copiilor !!

Portrete pe platină în mărime naturală dela 15 fl. în sus. Executare corectă și garanție pentru identitate perfectă.

Fotografări zilnic la ori-ce fel de timp dela 9—5 ore.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote
Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric,

[785] 16-26

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provizute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sînt bătute de o lăture prin ceea-ce sînt mînuite de crepare.

Cu deosebire recomand

+ clopote patentate găurite +

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Pref-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Schimbare de local!

Am onoare a face cunoscut mușteriiilor mei, precum întregului p. t. public, că

prăvălia mea de făină și pâne

am strămutat-o în casa mea proprie **strada Turnului nr. 9.**

Avînd în vedere a mă nisl și mai departe a produce

pâne bună de casă

din făina de moară simplă, precum și din făină de jumătate albă de o calitate gustoasă, apoi a produce spre vânzare

Făinuri

din cele mai bune, recunoscute, bucate ungare și de aici, — cu prețuri foarte moderate — mă rog să fiu și mai departe luat în considerare.

Cu stimă

Gustav Fabritius.

[1805] 6-6

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.